

คุณเสี่ยงโรคหัวใจและหลอดเลือดไหม ?

นิตยา พันธุเวชย์ สำนักโรคไม่ติดต่อ

วันที่ 1 กรกฎาคม 2554

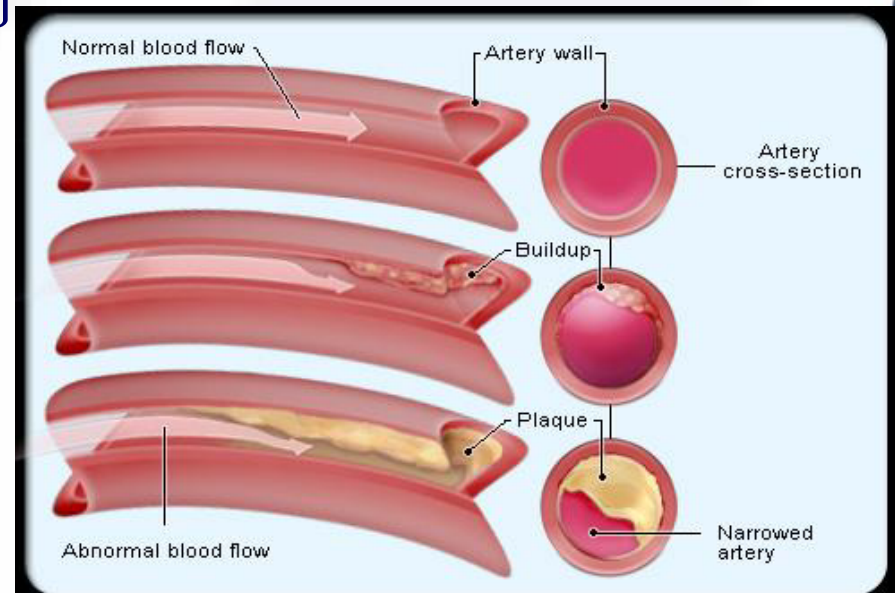
ณ ห้องประเมินจันทวิมล กรมควบคุมโรค

กระทรวงสาธารณสุข จ. นนทบุรี

โรคหัวใจและหลอดเลือด

- เป็นกลุ่มโรคที่ประกอบด้วยโรคหลอดเลือดหัวใจ โรคหลอดเลือดสมอง และโรคหลอดเลือดส่วนปลาย เกิดจากเมื่อผนังด้านในของหลอดเลือดมีไขมันสะสมพอกตัวหนาขึ้นจนกระทั่งหลอดเลือดจะขาดความยืดหยุ่น เพราะผนังภายในมีไขมันมาจับมากขึ้น หลอดเลือดจะตีบและแข็งตัวจนกระทั่งรูสำหรับการไหลเวียนเลือดตีบตันลงไป การไหลเวียนของเลือดก็จะลดลงไปด้วย

ตารางแสดงรายละเอียดของปัจจัยเสี่ยงที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

ปัจจัยเสี่ยง ที่หลีกเลี่ยงไม่ได้

รายละเอียด

อายุ

มากกว่า ร้อยละ 83 ของผู้ที่ตายจากโรคหลอดเลือดหัวใจ
มีอายุ 65 ปี ขึ้นไป

เพศ

เพศชายมีโอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคหลอดเลือดหัวใจ
เฉียบพลันมากกว่าเพศหญิง

กรรมพันธุ์

ในกรณีผู้ใดมีญาติสายตรง เช่น พ่อเป็นโรคหลอดเลือด
หัวใจหรือหลอดเลือดสมอง ก่อนอายุ 55 ปี หรือ
แม่เป็นโรคหลอดเลือดหัวใจหรือหลอดเลือดสมองก่อน
อายุ 65 ปี จะมีความเสี่ยงของโรคหัวใจขาดเลือดเพิ่มขึ้น

ตารางแสดงรายละเอียดของปัจจัยเสี่ยงที่ปรับเปลี่ยนได้

ปัจจัยเสี่ยงที่ปรับเปลี่ยนได้

รายละเอียด

ความดันโลหิตสูง

ความดันโลหิตสูง ทำให้หัวใจต้องทำงานหนักขึ้น กล้ามเนื้อหัวใจจะหนาขึ้น คนที่มีความดันโลหิตสูงยิ่งสูง มากเท่าไร ก็จะมีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคนี้มากขึ้น

การสูบบุหรี่

ผู้ที่สูบบุหรี่จะมีความเสี่ยงของการเป็นโรคหลอดเลือดหัวใจเพิ่มขึ้นตามปริมาณบุหรี่ที่สูบ โดยจะมีความเสี่ยงมากกว่าผู้ที่ไม่สูบบุหรี่ 2-4 เท่า

ภาวะไขมันในเลือดผิดปกติ

ร่างกายที่มีระดับคอเลสเตอรอลรวม คอเลสเตอรอลชนิดแอลดีแอล (LDL-C) และไตรกรีเซอไรด์สูง และระดับคอเลสเตอรอลชนิดเอชดีแอล (HDL-C) ต่ำ จะเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดโรคหลอดเลือดหัวใจ

เบาหวาน

เป็นเบาหวาน จะเพิ่มความเสี่ยงต่อการเป็นโรคหัวใจและหลอดเลือด 2-4 เท่า

ตารางแสดงรายละเอียดของปัจจัยเสี่ยงที่ปรับเปลี่ยนได้

ปัจจัยเสี่ยงที่ปรับเปลี่ยนได้	รายละเอียด
กิจกรรมทางกายไม่เพียงพอ	การมีกิจกรรมทางกายไม่เพียงพอมีความเสี่ยงต่อการเป็นโรคหัวใจและหลอดเลือด 1.5 เท่า และจะมีความเสี่ยงเป็น 2 เท่าในผู้ที่เป็นเบาหวาน
น้ำหนักเกินและความอ้วน	น้ำหนักที่เกิน จะเพิ่มการทำงานของหัวใจ มีผลต่อระดับความดันโลหิต คลอเลสเตอรอล และไตรกรีเซอไรด์เพิ่มขึ้น และส่งผลให้เป็นเบาหวานตามมาได้
บริโภคอาหารที่ไม่เหมาะสม	การกินผักผลไม้ไม่พอ เป็นสาเหตุของการเกิดโรคหลอดเลือดหัวใจตีบประมาณร้อยละ 31 ส่วนการบริโภคไขมันอิ่มตัวมากเกินไป เป็นสาเหตุของการเกิดโรค ร้อยละ 11 สำหรับการบริโภคอาหารที่มีเกลือโซเดียมสูงทำให้เพิ่มความเสี่ยงต่อการมีภาวะความดันโลหิตสูง ซึ่งเป็นปัจจัยเสี่ยงหลักของการเกิดโรคหัวใจขาดเลือด
การดื่มแอลกอฮอล์	การดื่มสุรามากเกินส่งผลให้เพิ่มความดันโลหิต เป็นเหตุให้เกิดหัวใจล้มเหลว ตับแข็ง และมีผลให้ไตรกรีเซอไรด์สูงขึ้น

แบบคัดกรองความเสี่ยงโรคหัวใจและหลอดเลือดสมอง

ปัจจัย	ไม่มี	มี
รอบเอวเกินในชาย $\geq$ หญิง $\geq$ และ/หรือ ภาวะอ้วน ดัชนีมวลกายมากกว่าหรือเท่ากับ 25 กก./ม ²		
เคยได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นโรคดันโลหิตสูง		
เคยได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าเป็นโรคเบาหวาน หรือตรวจระดับน้ำตาลในเลือดหลังงดอาหารและเครื่องดื่มอย่างน้อย 8 ชั่วโมง ได้ค่า $\geq$ 126 มิลลิกรัม%		
เคยได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่ามีภาวะไขมันในเลือดผิดปกติ		
การสูบบุหรี่ในปัจจุบัน หรือ ดมควันบุหรี่เป็นประจำ		
มีญาติสายตรง (พ่อ แม่ พี่น้อง ลูกชาย) ที่แพทย์วินิจฉัยว่าเป็นโรคกล้ามเนื้อหัวใจตาย , เคยได้รับการผ่าตัดหลอดเลือดหัวใจ , ใช้บอลลูนขยายหลอดเลือดหัวใจ , อัมพฤกษ์ อัมพาต , เสียชีวิตจากไม่ทราบสาเหตุ หรือเสียชีวิตจากหลอดเลือดหัวใจ <u>ก่อนอายุ 55 ปี ในเพศชาย</u> หรือ <u>ก่อนอายุ 65 ปี ในเพศหญิง</u>		

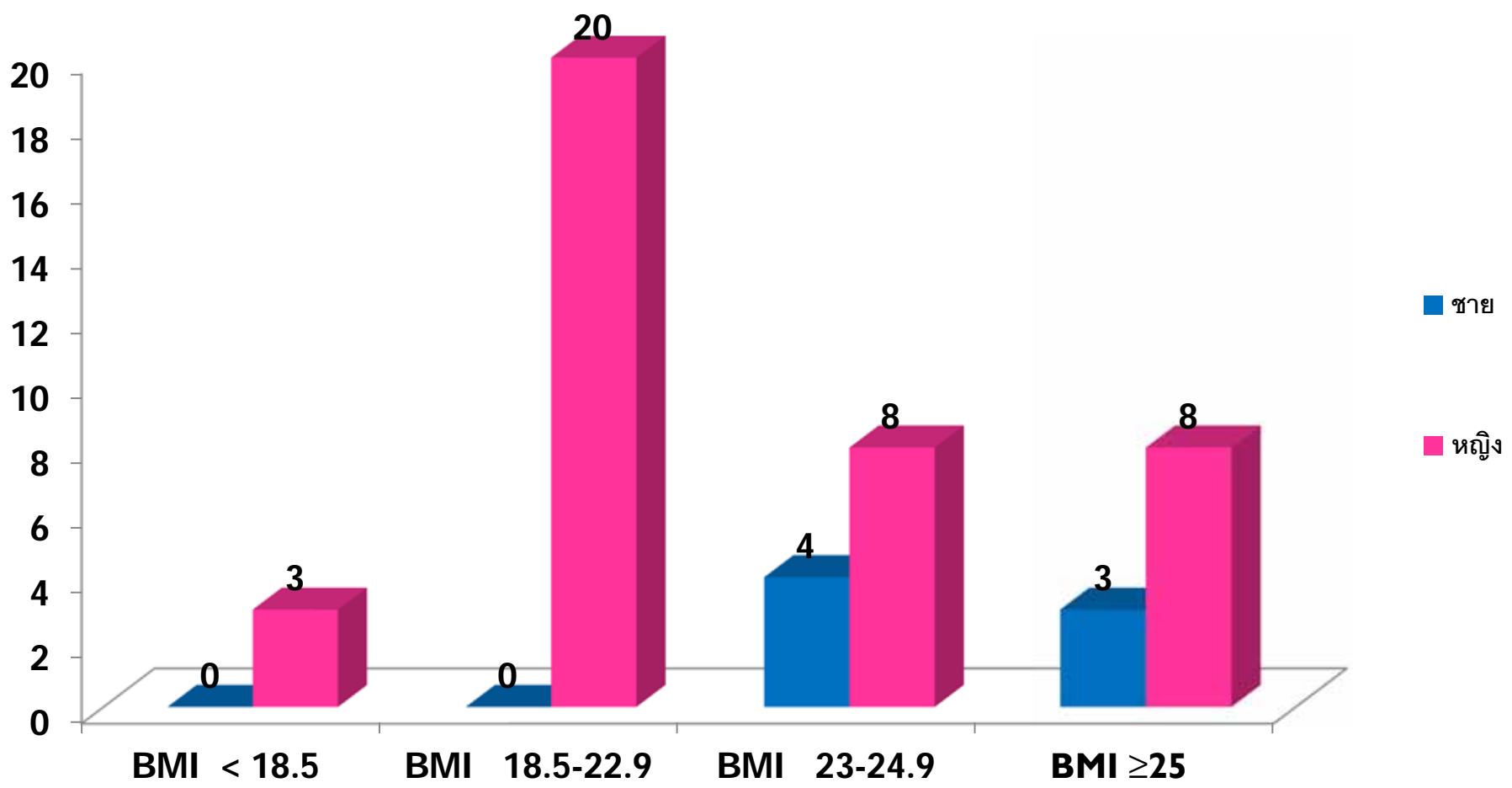

การแปลผลความเสี่ยงต่อโรคหัวใจและหลอดเลือดสมอง

กลุ่มเสี่ยงน้อย	(มีปัจจัยเสี่ยง 0 - 1 ข้อ)
กลุ่มเสี่ยงสูงปานกลาง	(มีปัจจัยเสี่ยง 2 - 4 ข้อ)
กลุ่มเสี่ยงสูงมาก	(มีปัจจัยเสี่ยง 5 - 6 ข้อ)

ผลการคัดกรองความเสี่ยงโรคหัวใจและหลอดเลือดสมอง สำนักโรคไม่ติดต่อ

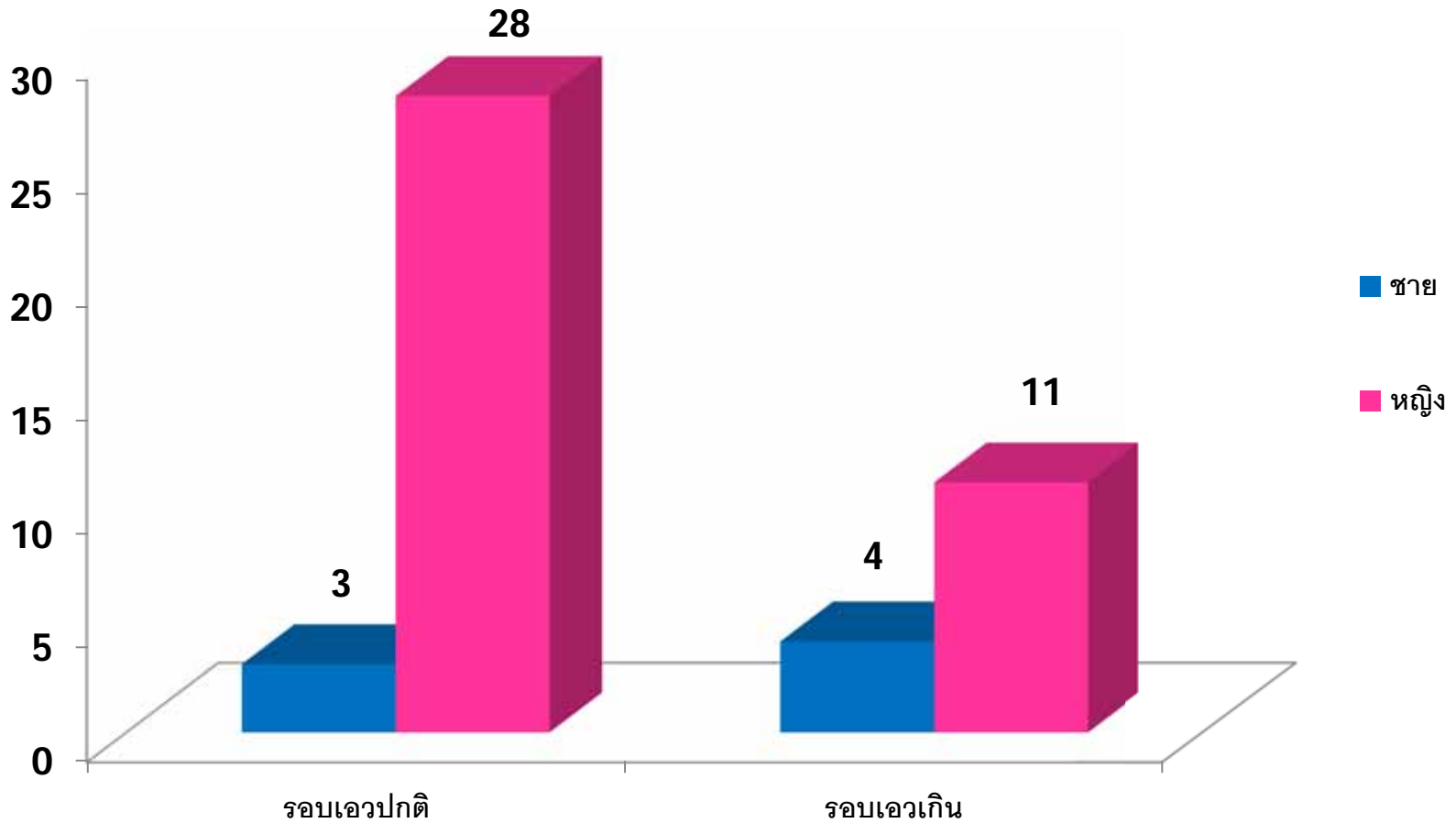
แผนภูมิที่ 1 แสดงค่าดัชนีมวลกายของกลุ่มเป้าหมาย (NCD) แยกตามเพศ (ชาย 7 คน หญิง 39 คน)

ผลการคัดกรองความเสี่ยงโรคหัวใจและหลอดเลือดสมอง

สำนักโรคไม่ติดต่อ

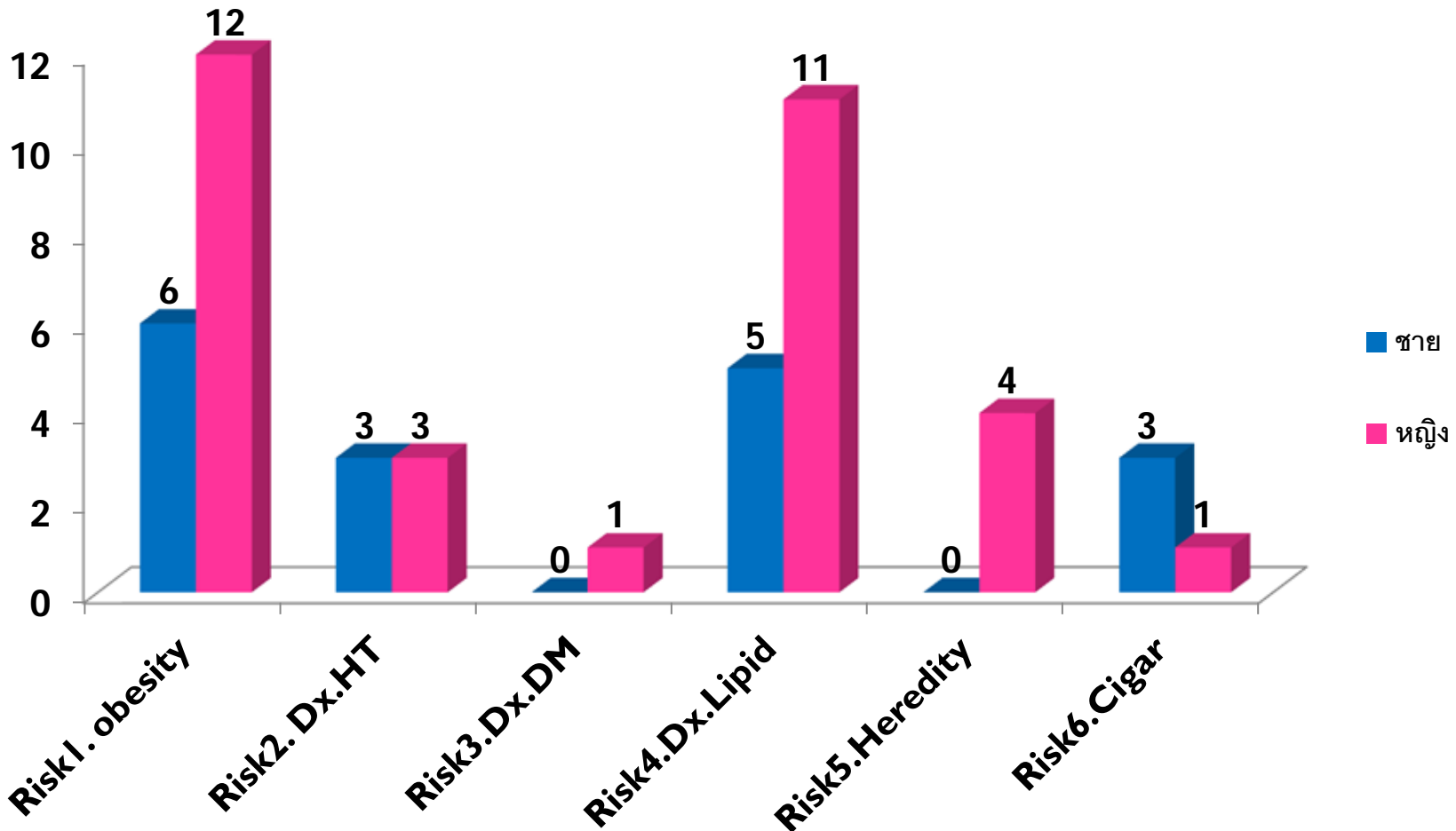
แผนภูมิที่ 2 แสดงค่ารอบเอวของกลุ่มเป้าหมาย (NCD) แยกตามเพศ (ชาย 7 คน หญิง 39 คน)

ข้อมูล ณ วันที่ 9 พ.ค.54

ผลการคัดกรองความเสี่ยงโรคหัวใจและหลอดเลือดสมอง

สำนักโรคไม่ติดต่อ

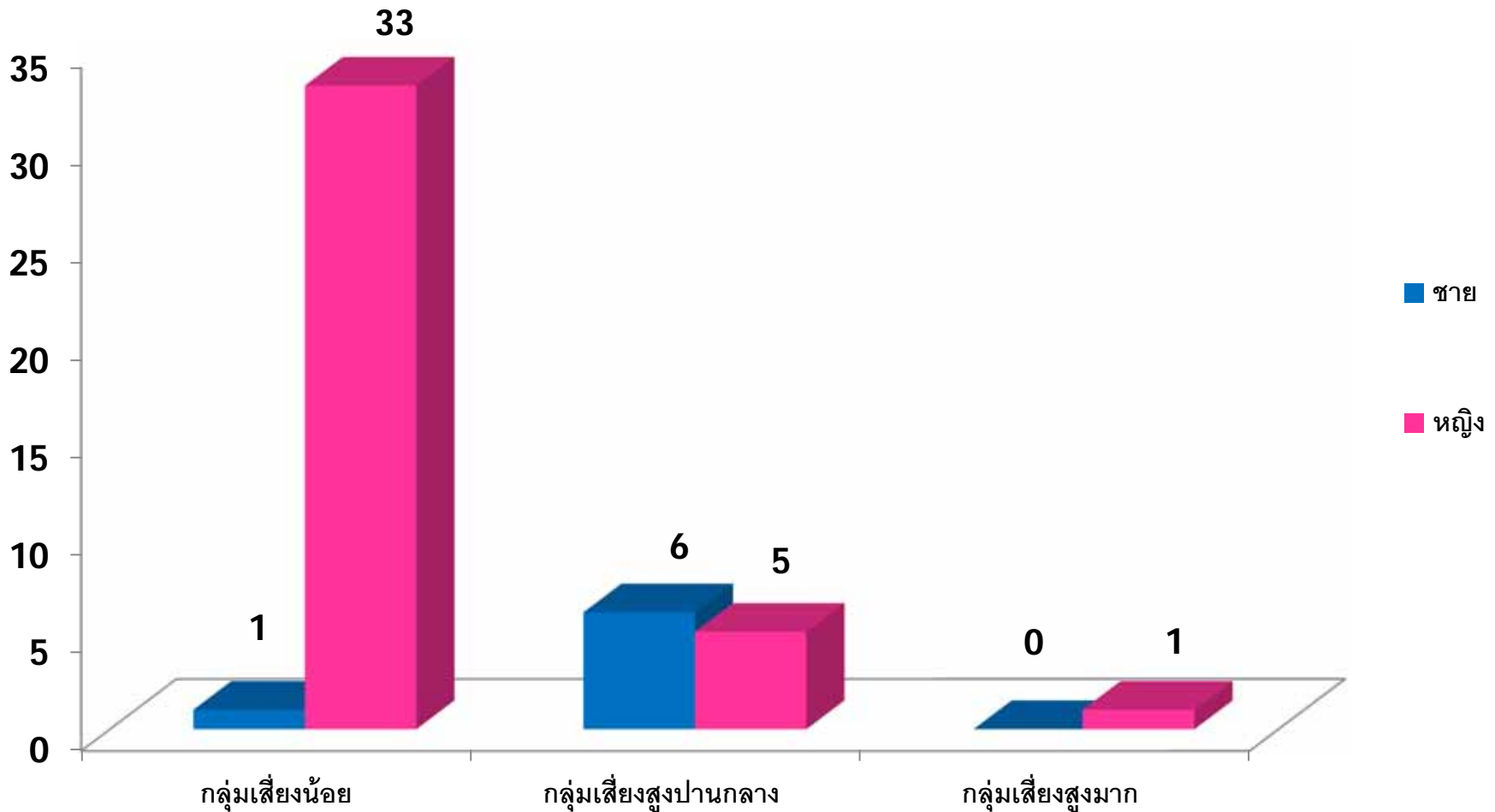
แผนภูมิที่ 3 แสดงรายชื่อปัจจัยเสี่ยงของกลุ่มเป้าหมาย (NCD) แยกตามเพศ (ชาย 7 คน หญิง 39 คน)

ข้อมูล ณ วันที่ 9 พ.ค.54

ผลการคัดกรองความเสี่ยงโรคหัวใจและหลอดเลือดสมอง

สำนักโรคไม่ติดต่อ

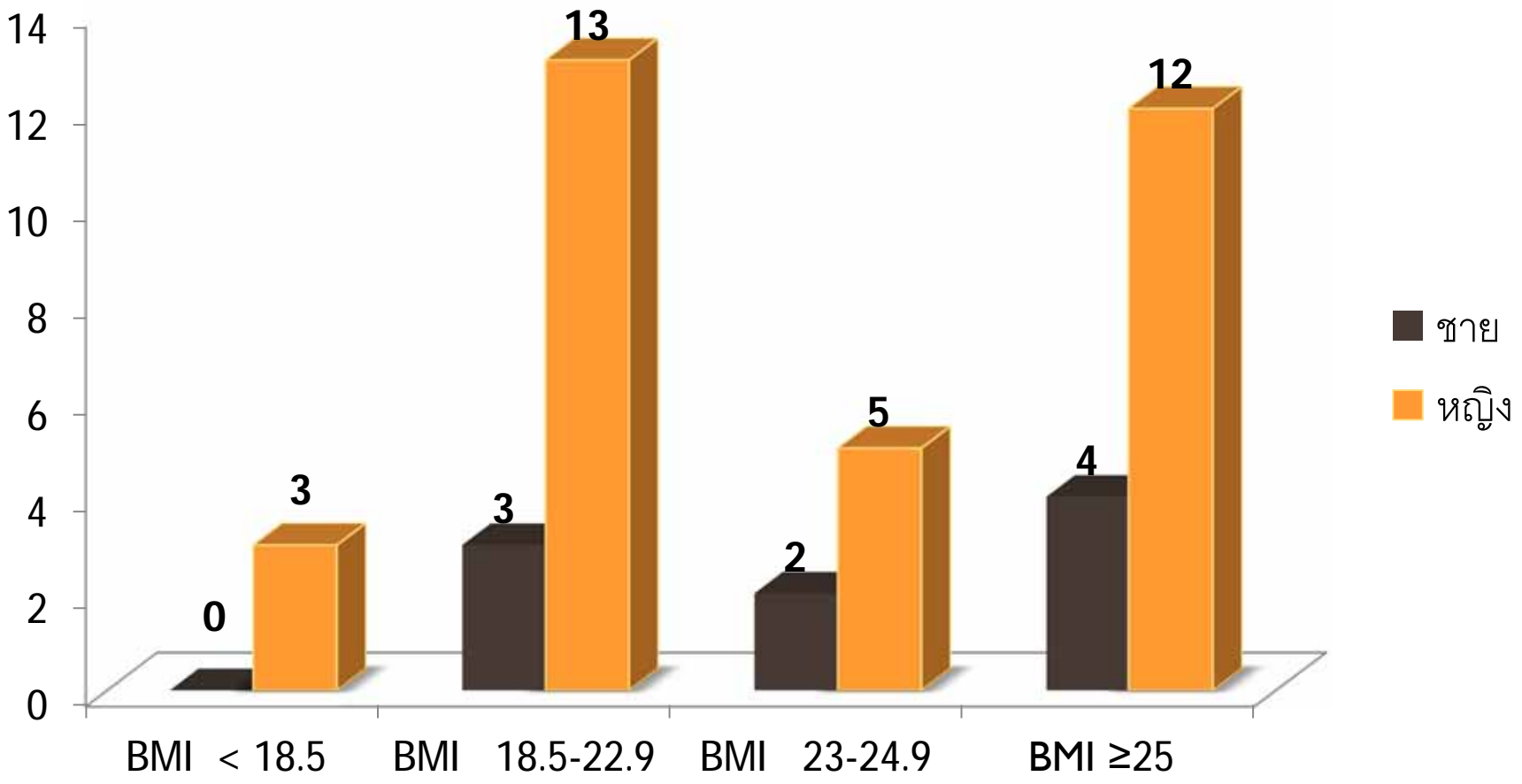

แผนภูมิที่ 4 แสดงกลุ่มเสี่ยงของกลุ่มเป้าหมาย (NCD) แยกตามเพศ (ชาย 7 คน หญิง 39 คน)

ข้อมูล ณ วันที่ 9 พ.ค.54

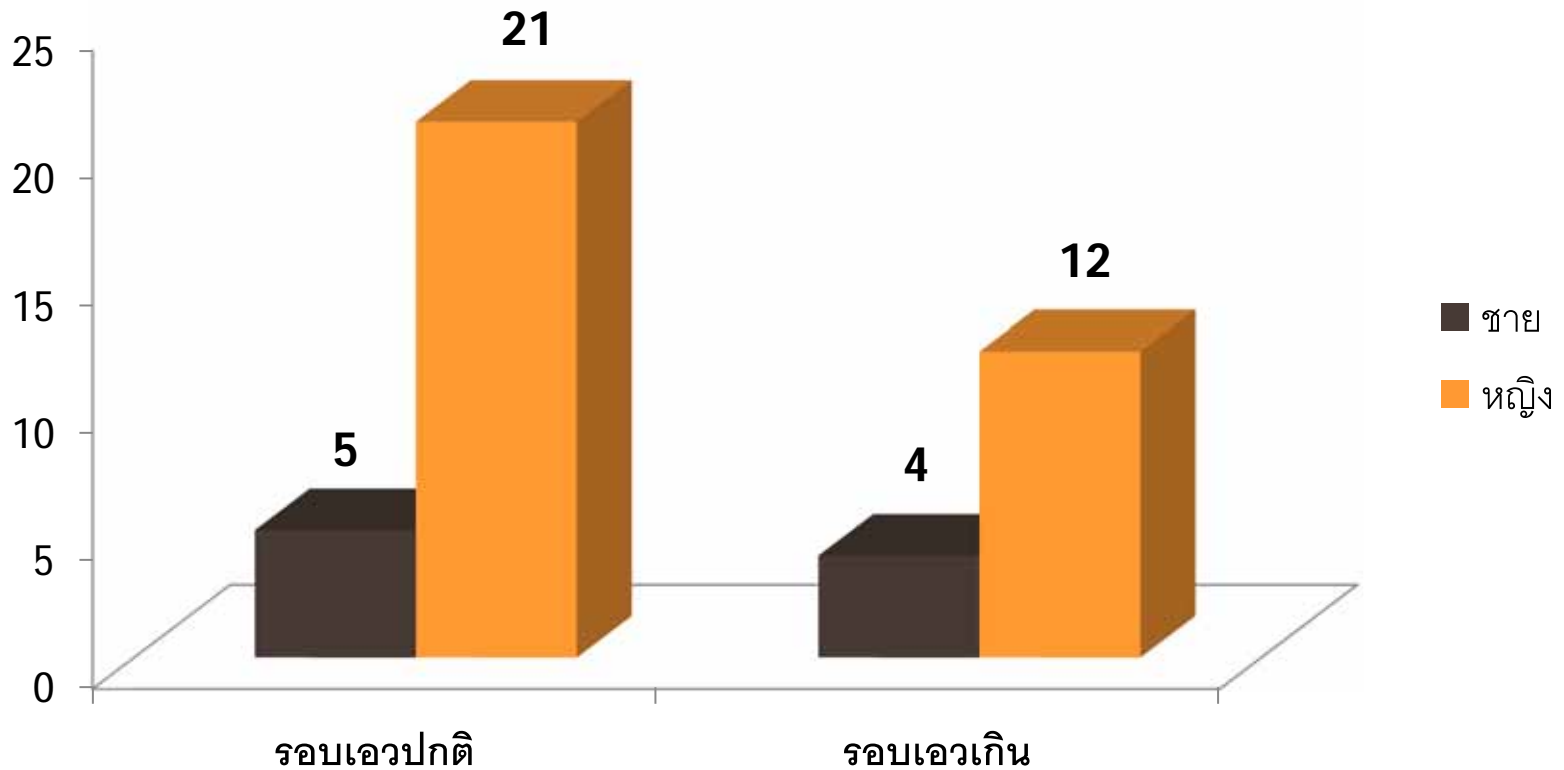
ผลการคัดกรองความเสี่ยงโรคหัวใจและหลอดเลือดสมอง สำหรับโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

แผนภูมิที่ 1 แสดงค่าดัชนีมวลกายของกลุ่มเป้าหมาย (Env Occ) แยกตามเพศ (ชาย 9 คน หญิง 33คน)

ผลการคัดกรองความเสี่ยงโรคหัวใจและหลอดเลือดสมอง สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

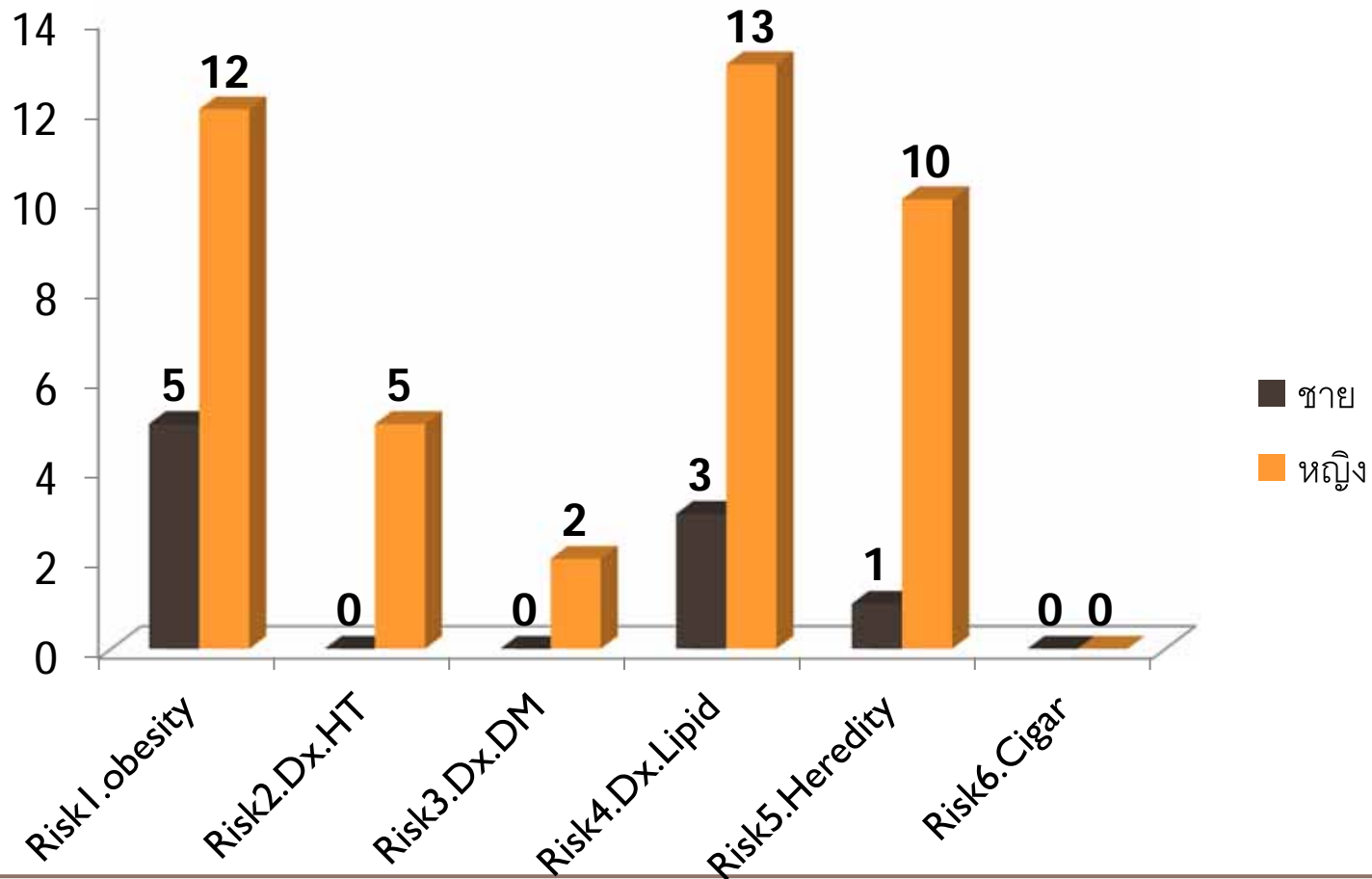

แผนภูมิที่ 2 แสดงค่ารอบแหวของกลุ่มเป้าหมาย (Env Occ) แยกตามเพศ (ชาย 9 คน หญิง 33คน)

ข้อมูล ณ วันที่ 9 พ.ค.54

ผลการคัดกรองความเสี่ยงโรคหัวใจและหลอดเลือดสมอง สำหรับโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

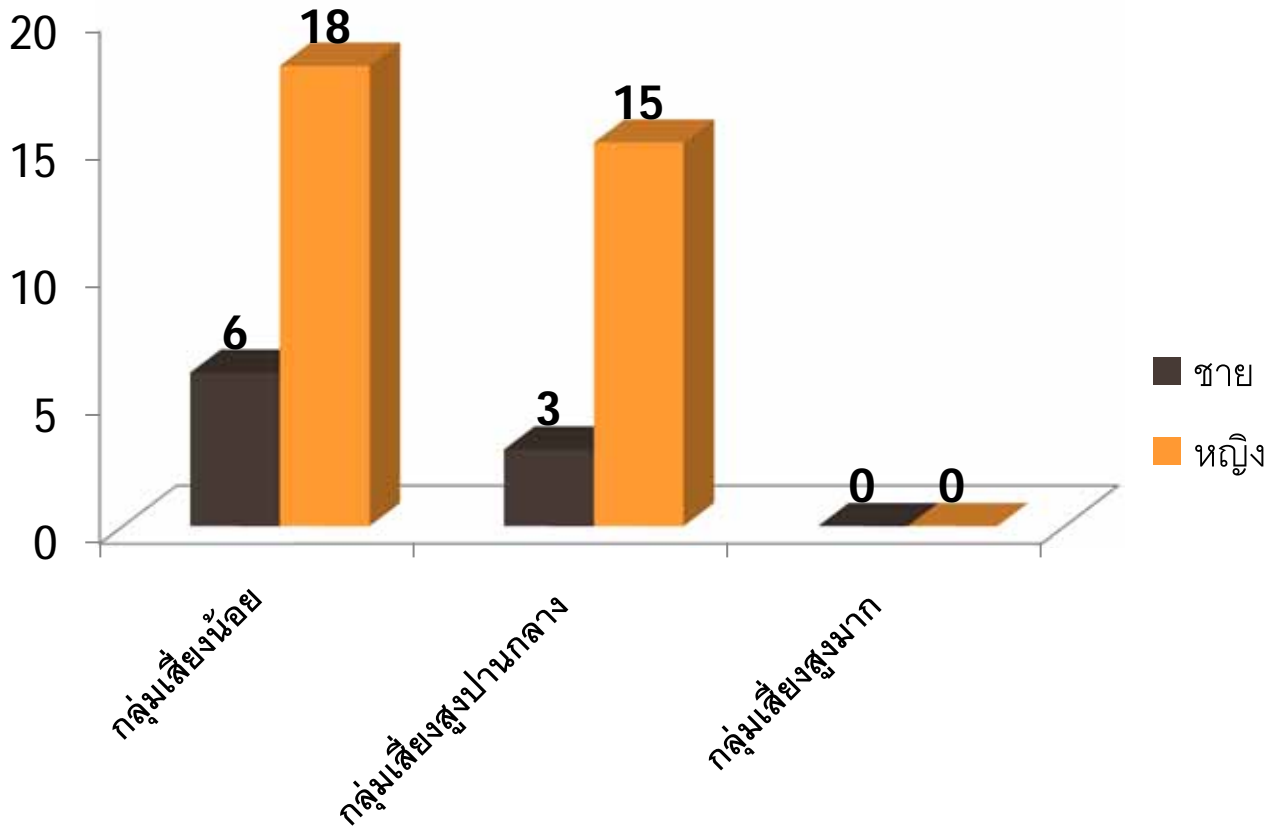
แผนภูมิที่ 3 แสดงรายข้อปัจจัยเสี่ยงของกลุ่มเป้าหมาย (Env Occ) แยกตามเพศ (ชาย 9 คน หญิง 33คน)

ข้อมูล ณ วันที่ 9 พ.ค.54

ผลการคัดกรองความเสี่ยงโรคหัวใจและหลอดเลือดสมอง สำหรับโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

แผนภูมิที่ 4 แสดงกลุ่มเสี่ยงของกลุ่มเป้าหมาย (Env Occ) แยกตามเพศ (ชาย 9 คน หญิง 33คน)

สำนักโรคไม่ติดต่อ

ข้อมูลทั่วไป

เพศ ชาย 7 คน (ร้อยละ15.2) หญิง 39 คน (ร้อยละ84.8) รวม 46 คน

อายุ 20-59 ปี ค่าเฉลี่ย 41.7 ปี

ระดับการศึกษาปริญญาโทหรือสูงกว่า ร้อยละ 41.3 ปริญญาตรี ร้อยละ 37
ปวส./อนุปริญญา ร้อยละ 15.2 ม.๖//ปวช. ร้อยละ 6.5

รับราชการประเภทข้าราชการ ร้อยละ56.5, พนักงานราชการ ร้อยละ 21.7,
ลูกจ้างประจำ ร้อยละ2.2, ลูกจ้างชั่วคราว ร้อยละ 19.6

โรคประจำตัว ไม่มี ร้อยละ 60.9 มี ร้อยละ 39.1

ช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับประชุมเชิงปฏิบัติการ จากช่องทาง
หนังสือราชการ ร้อยละ 2.2 เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ร้อยละ 58.7

E-mail ร้อยละ 2.2 หนังสือราชการ+เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ร้อยละ 26.1

สำนักโรคจากการประกอบอาชีพและสิ่งแวดล้อม

ข้อมูลทั่วไป

เพศ ชาย 8 คน (ร้อยละ22.9) หญิง 27 คน (ร้อยละ77.1) รวม 35 คน missing = 7

อายุ 24-59 ปี ค่าเฉลี่ย 44.7 ปี

ระดับการศึกษาปริญญาโทหรือสูงกว่า ร้อยละ 45.7 , ปริญญาตรี ร้อยละ 31.7, ปวส./อนุปริญญา ร้อยละ 2.9, ม.๖/ปวช. ร้อยละ 11.4, ต่ำกว่า ม.๖ ร้อยละ 2.9

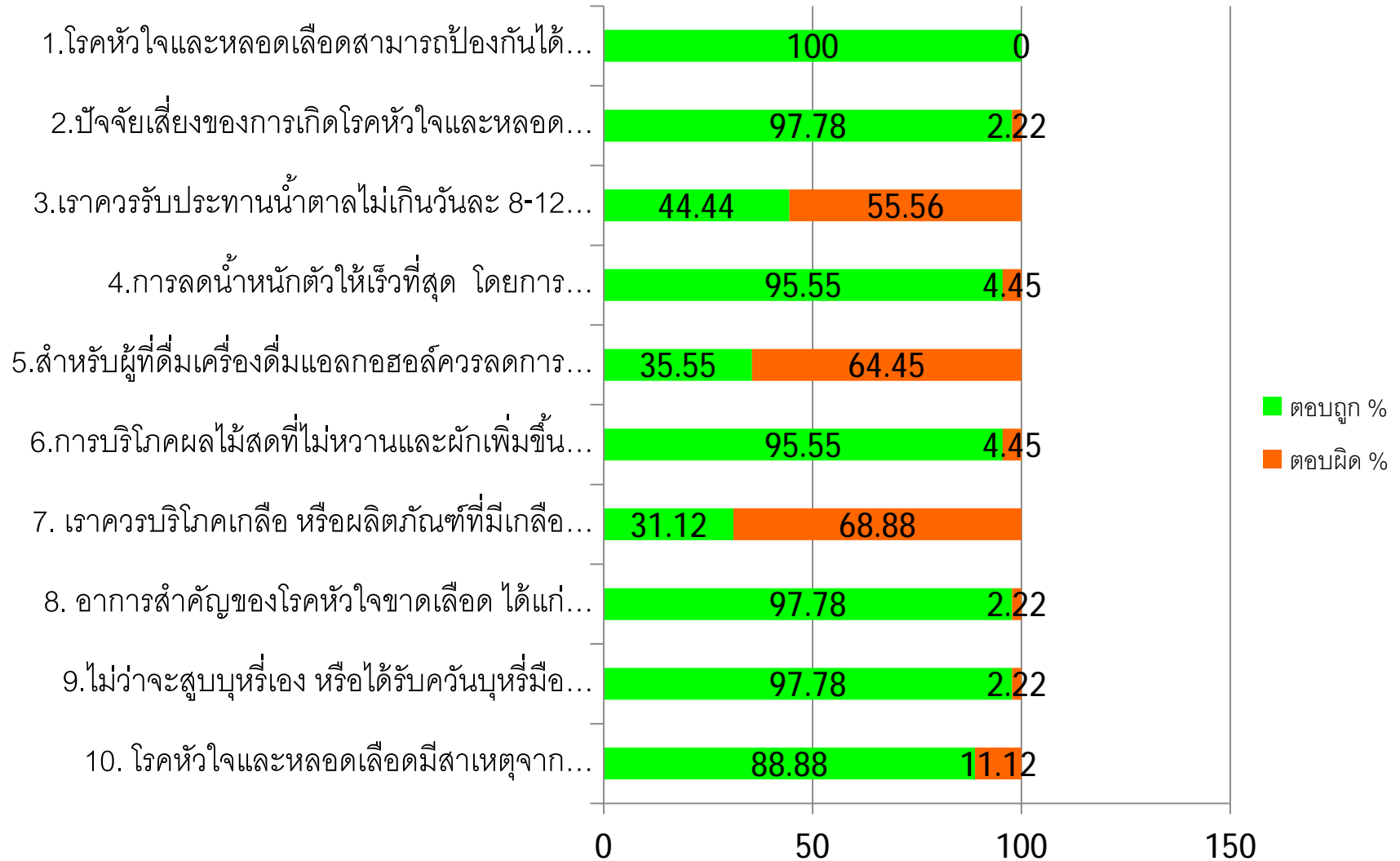
รับราชการประเภทข้าราชการ ร้อยละ77.1, พนักงานราชการ ร้อยละ 5.7, ลูกจ้างประจำ ร้อยละ8.6, ลูกจ้างชั่วคราว ร้อยละ 8.6

โรคประจำตัว ไม่มี ร้อยละ 45.7 มี ร้อยละ 53.4

ช่องทางการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร เกี่ยวกับประชุมเชิงปฏิบัติการ จากช่องทางหนังสือราชการ ร้อยละ 25.7 เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ร้อยละ 57.1

E-mail ร้อยละ 0 หนังสือราชการ+เจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน ร้อยละ 11.4

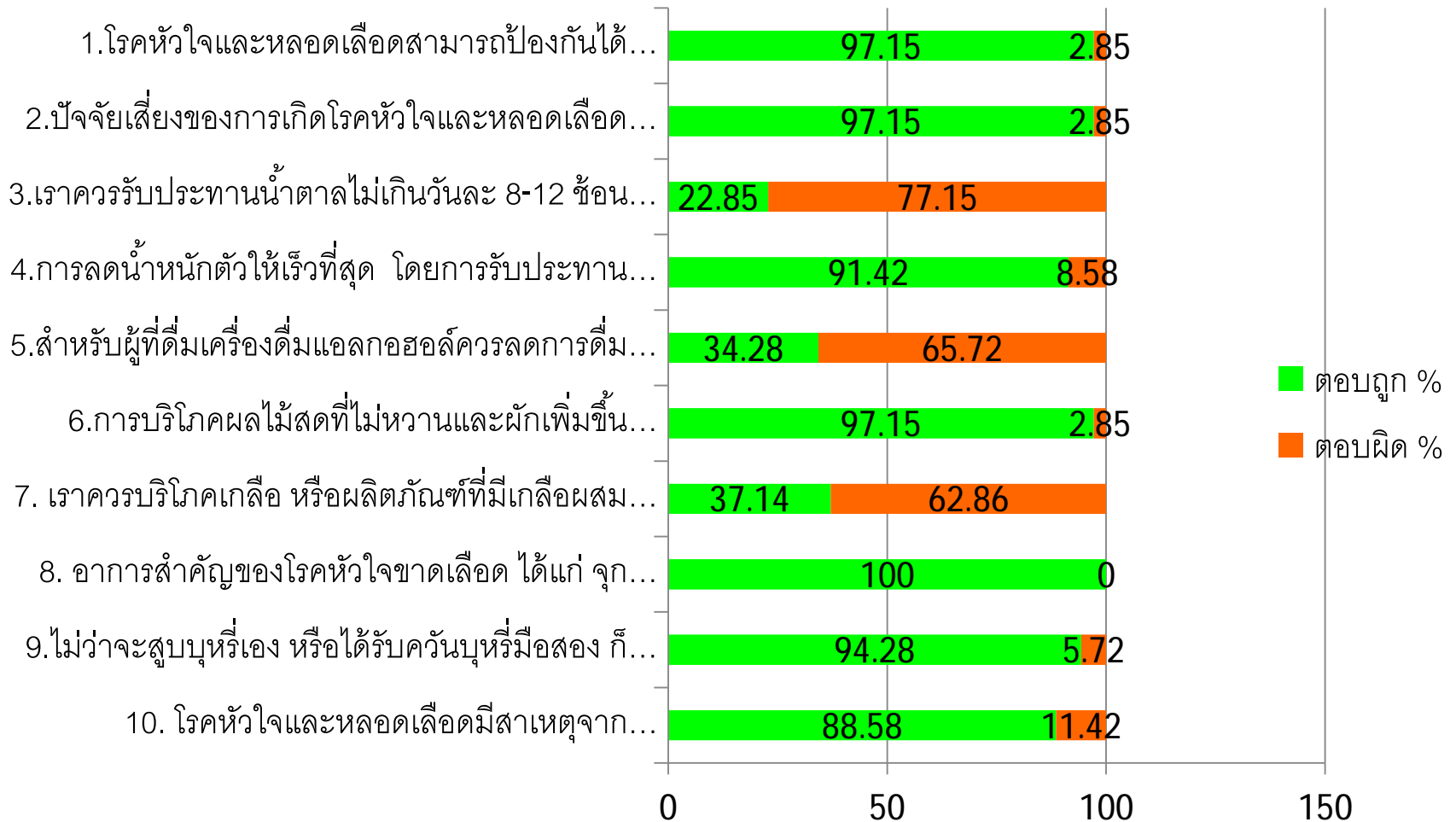
ผลการวัดความรู้เรื่องการป้องกันควบคุมโรคหัวใจและหลอดเลือด สำนัก NCD

N=46 n=45 คน missing = 1 คิดเป็น 97.83 %

ข้อมูล ณ วันที่ 9 พ.ค.54

ผลการวัดความรู้เรื่องการป้องกันควบคุมโรคหัวใจและหลอดเลือด สำนัก Env Occ

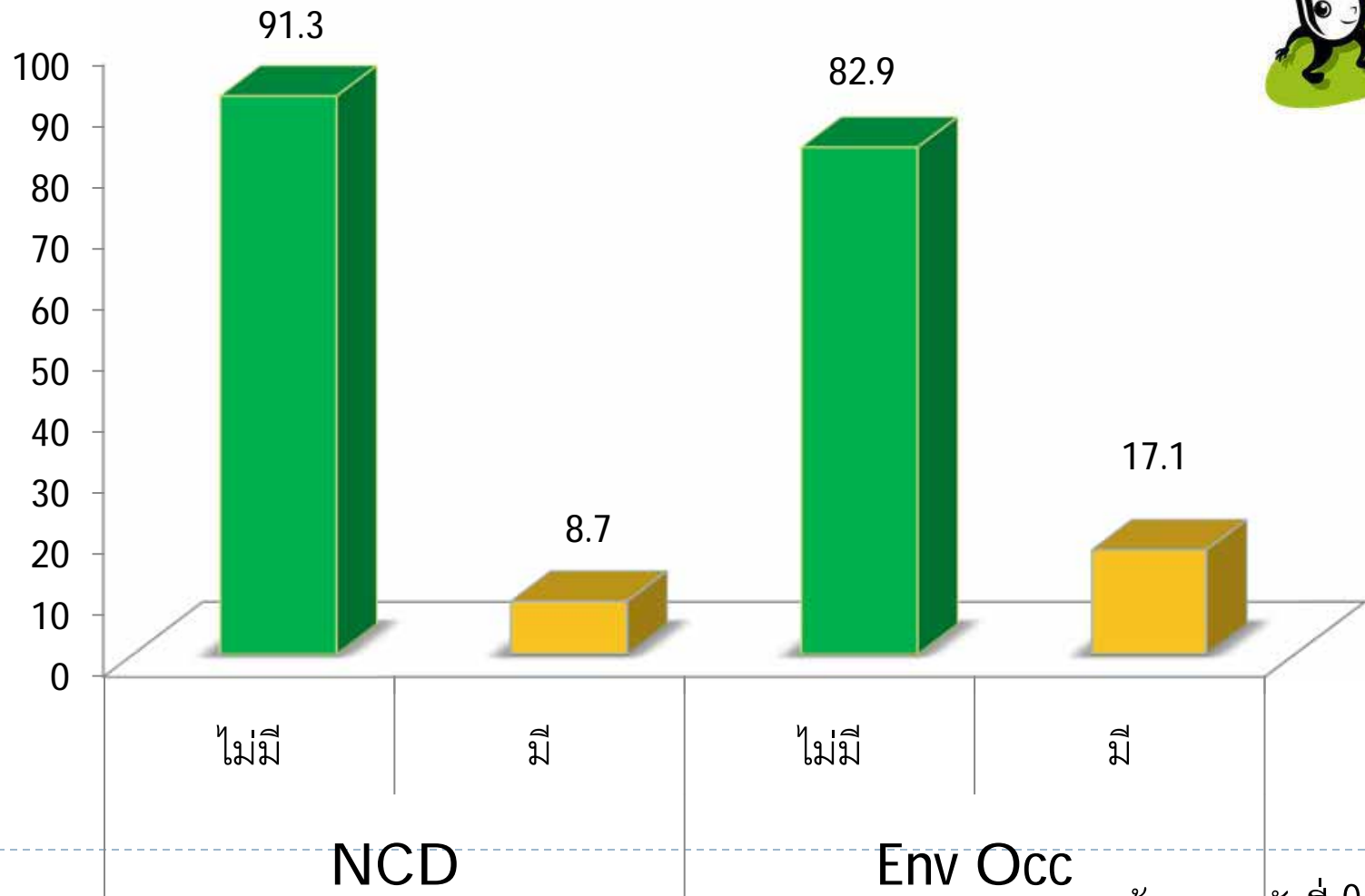

N=42 n=35 คน missing = 7 คิดเป็น 83.33 %

ข้อมูล ณ วันที่ 9 พ.ค.54

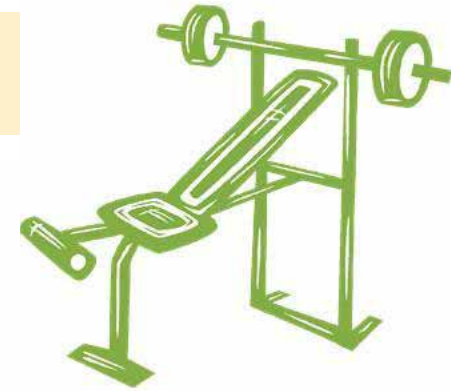
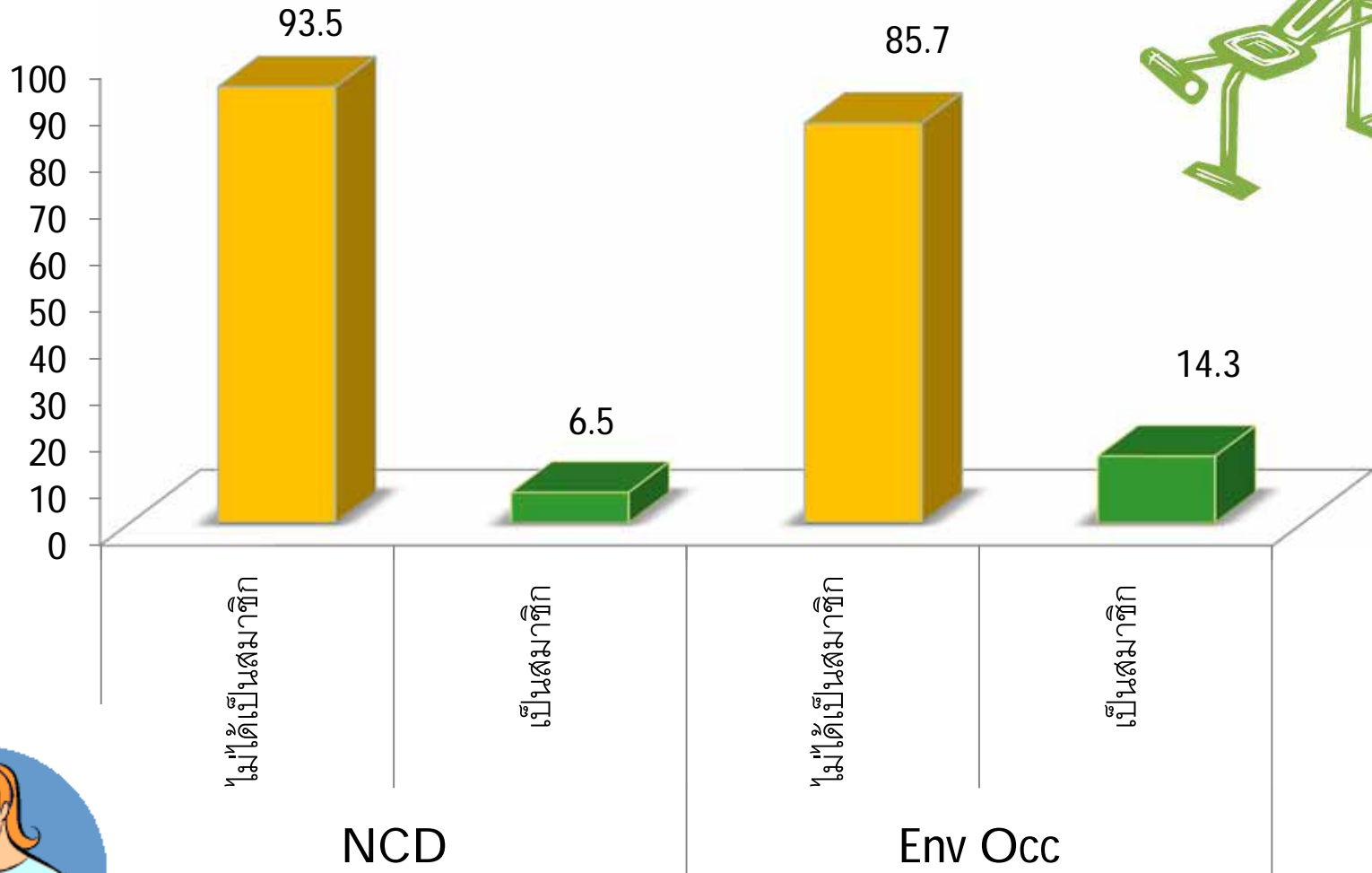
ความเสี่ยงและการปฏิบัติตัวในการป้องกันโรคหัวใจและหลอดเลือด

การเจ็บป่วยที่ต้องไปโรงพยาบาล ในรอบ 1 เดือนที่ผ่านมา

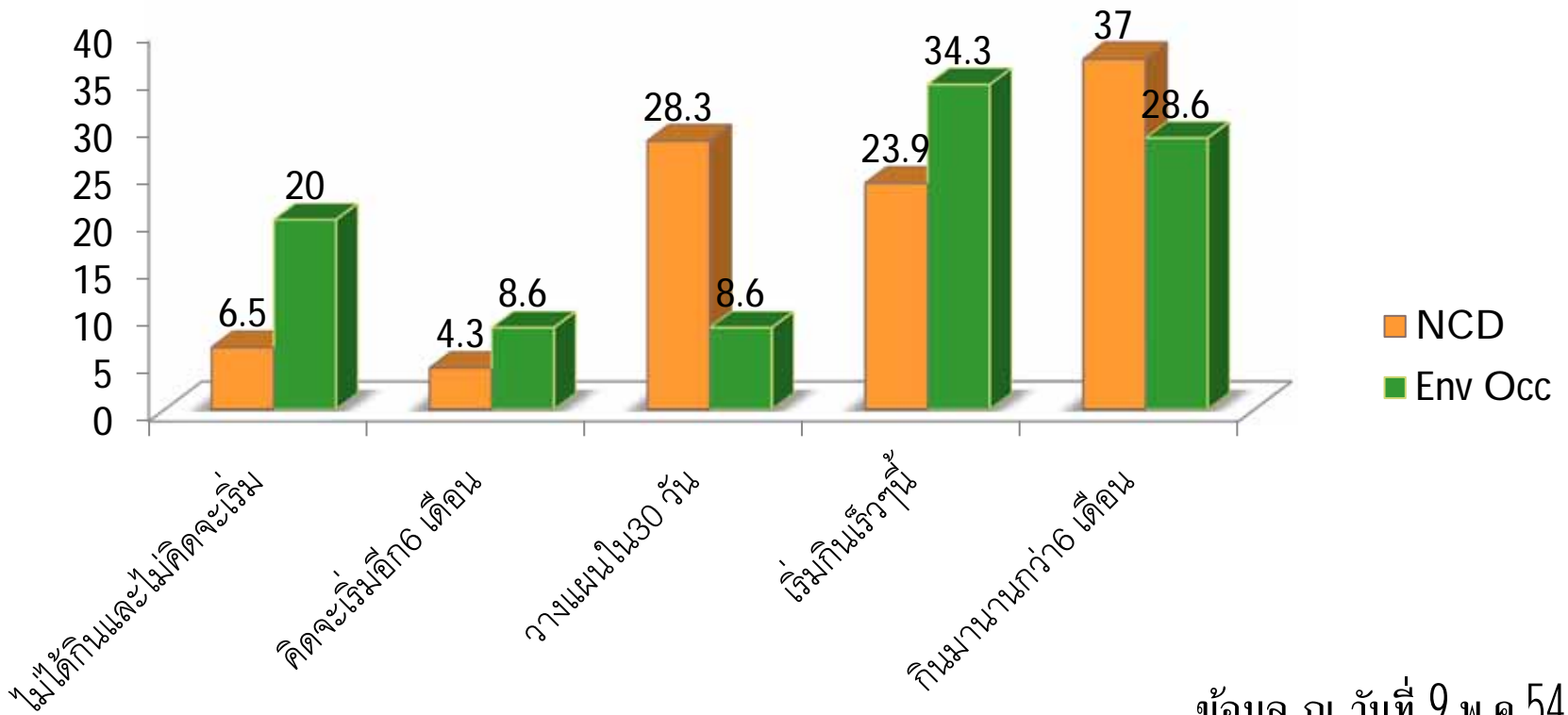

ท่านเป็นสมาชิกชมรมสร้างสุขภาพ / ออกกำลังกายหรือไม่

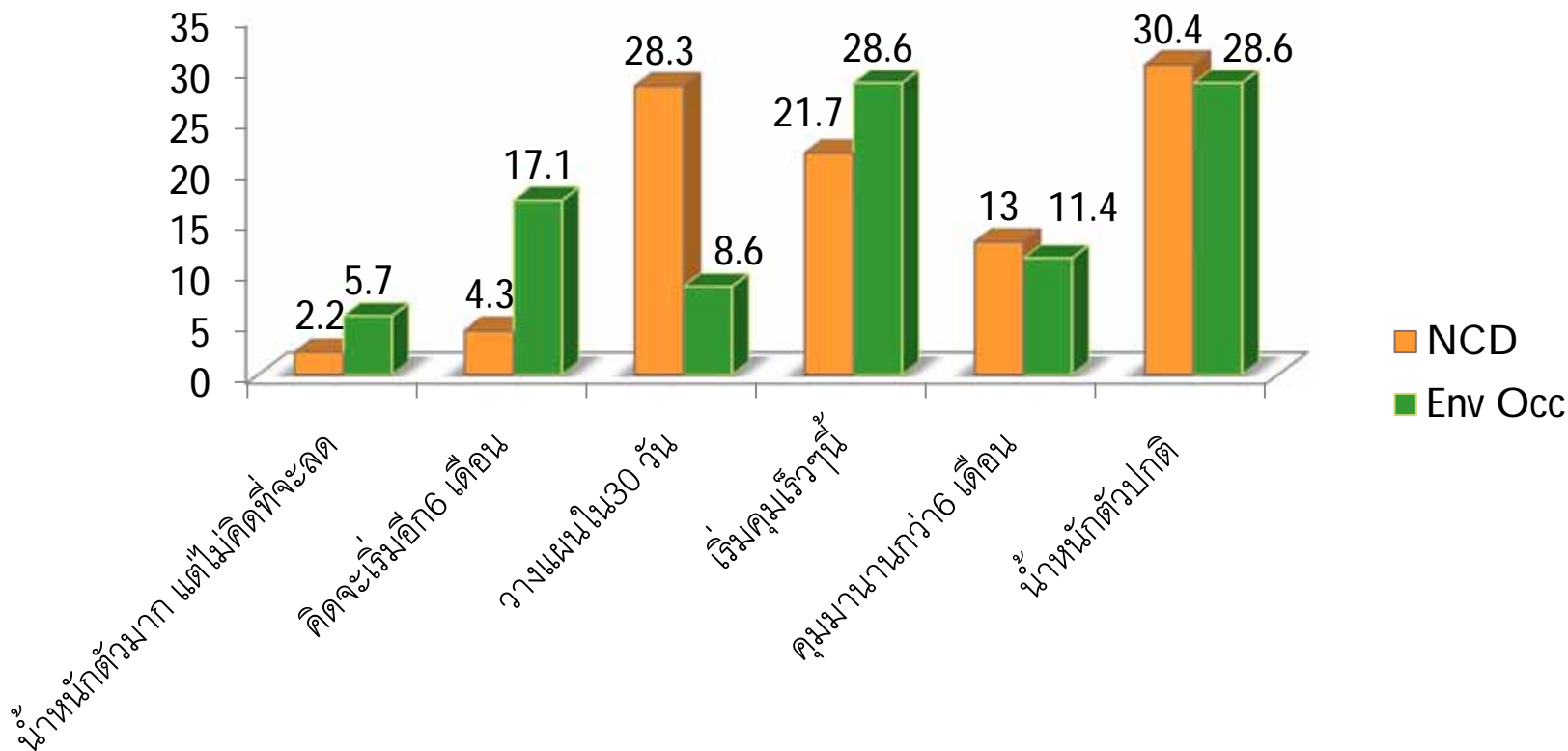
อาหารประจำวันของท่านส่วนใหญ่เป็น “อาหารเพื่อสุขภาพ” หรือไม่

ข้อมูล ณ วันที่ 9 พ.ค.54

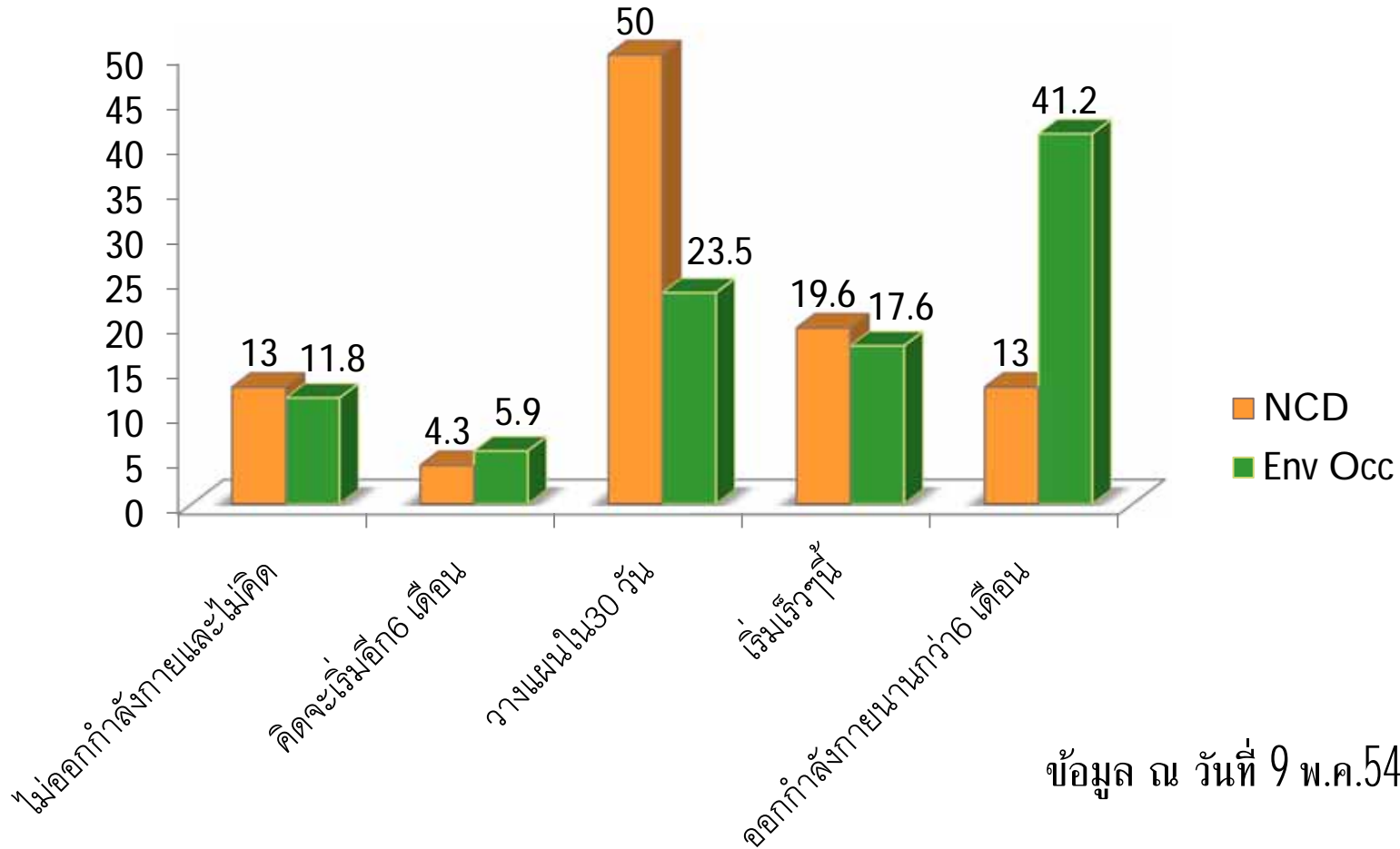
คำว่า “อาหารเพื่อสุขภาพ” หมายถึง อาหารที่มีรสหวาน มัน ไขมันอิ่มตัว คอเลสเตอรอล และเกลือต่ำ เช่น ผัก ผลไม้ เนื้อไม่ติดมัน (เช่น เนื้อไก่ไม่มีหนัง) และเนื้อปลา

ท่านมีความเห็นเกี่ยวกับน้ำหนักตัวของท่านอย่างไร?

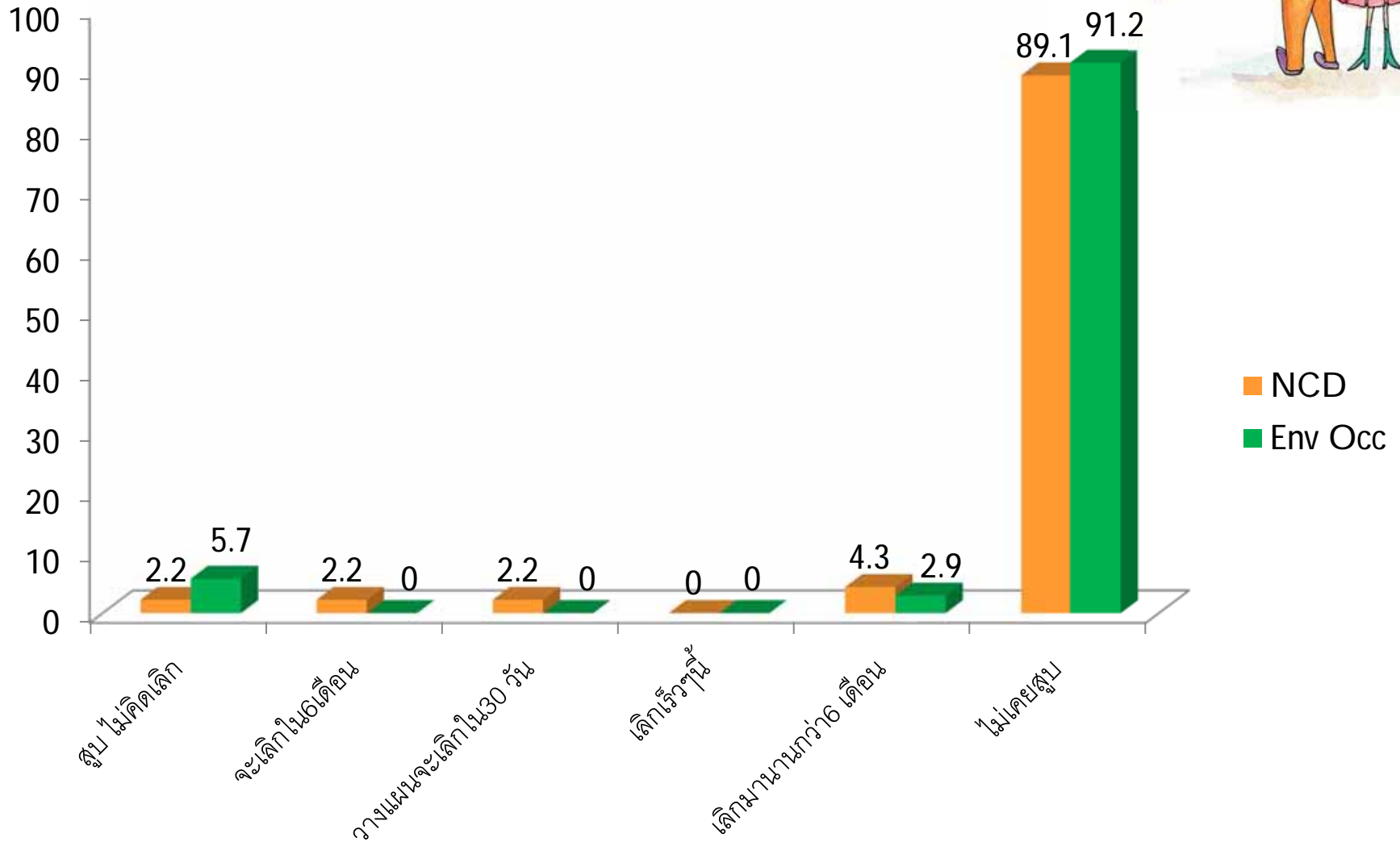
ท่านออกกำลังกายระดับความหนักปานกลาง 30 นาที เป็นเวลา 5 วันต่อสัปดาห์ขึ้นไปหรือไม่

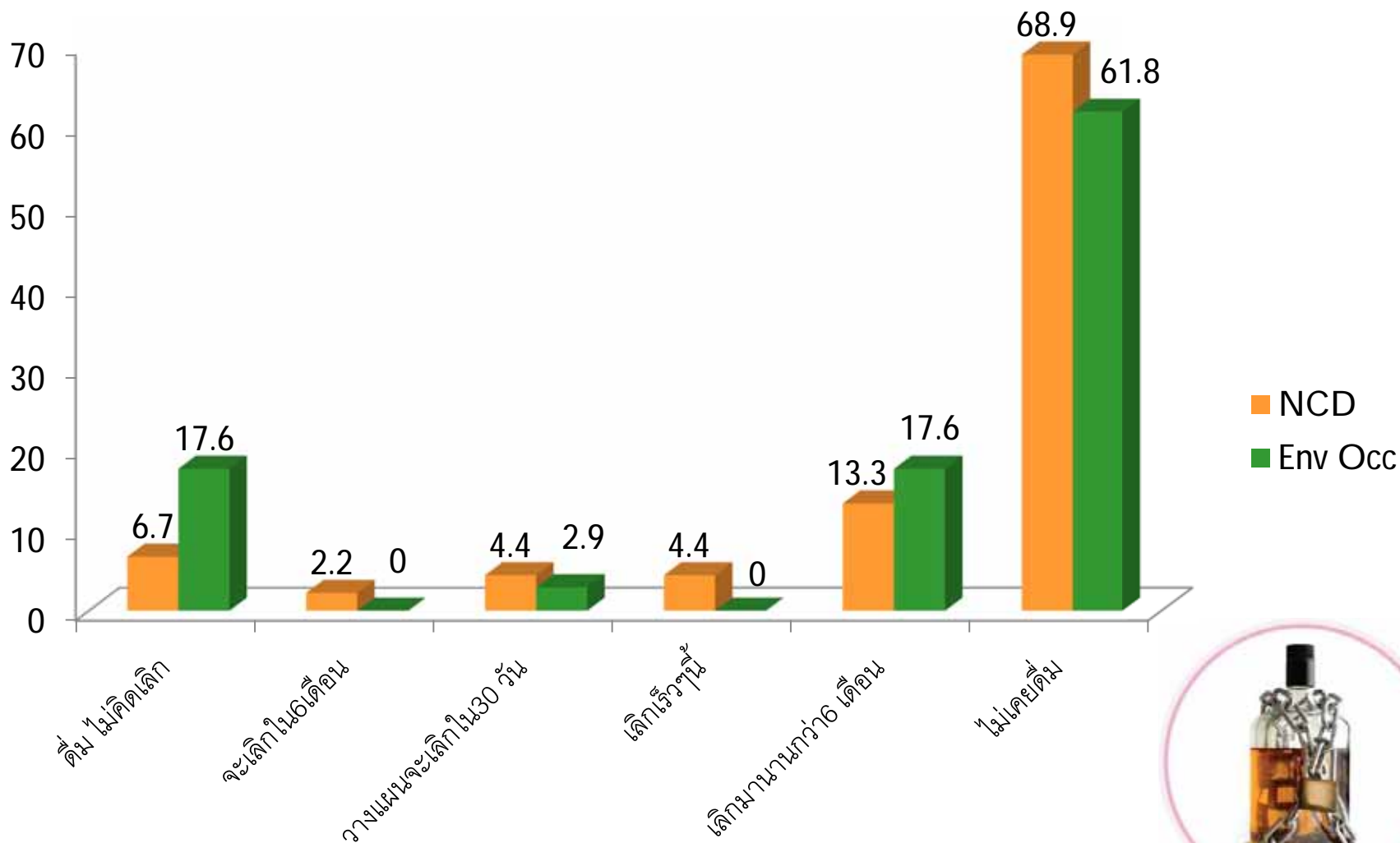
ข้อมูล ณ วันที่ 9 พ.ค.54

คำว่า ออกกำลังกาย หรือ “เคลื่อนไหวร่างกาย” ที่มีระดับความหนักปานกลาง หมายถึง กิจกรรมที่ทำแล้วทำให้รู้สึกเริ่มเหนื่อย ค่อนข้างเหนื่อย หายใจเร็วขึ้นกว่าปกติเล็กน้อย ขณะที่ทำยังสามารถพูดคุยกับผู้อื่นได้จนจบประโยค โดยไม่ต้องหยุดเพื่อหายใจ เช่น กิจกรรมงานบ้าน งานอาชีพที่ต้องออกแรง เดินเร็ว

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการสูบบุหรี่ของท่านอย่างไร?

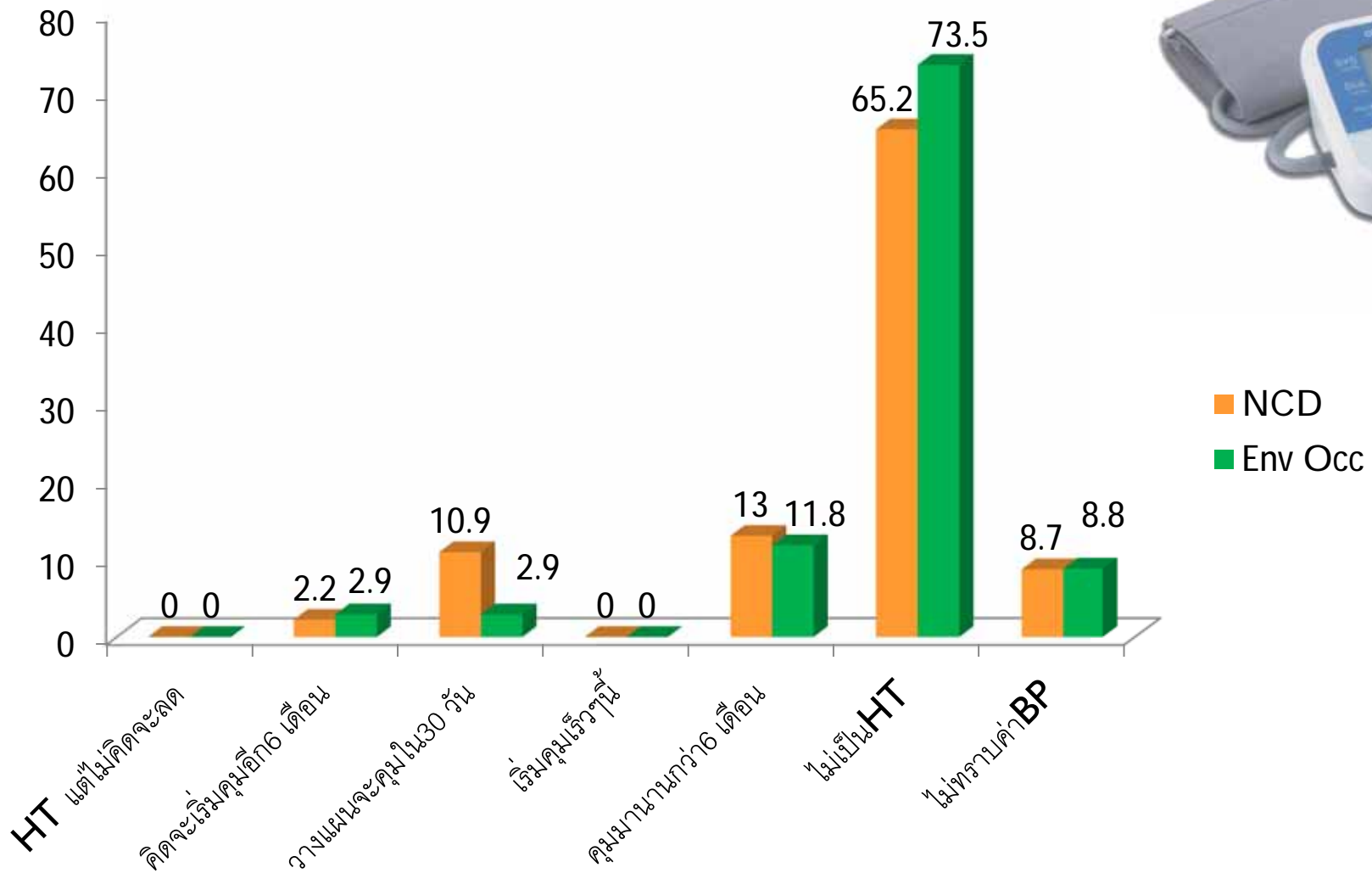

ความคิดเห็นเกี่ยวกับการดื่มสุราหรือของมีนเมาของท่านอย่างไร?

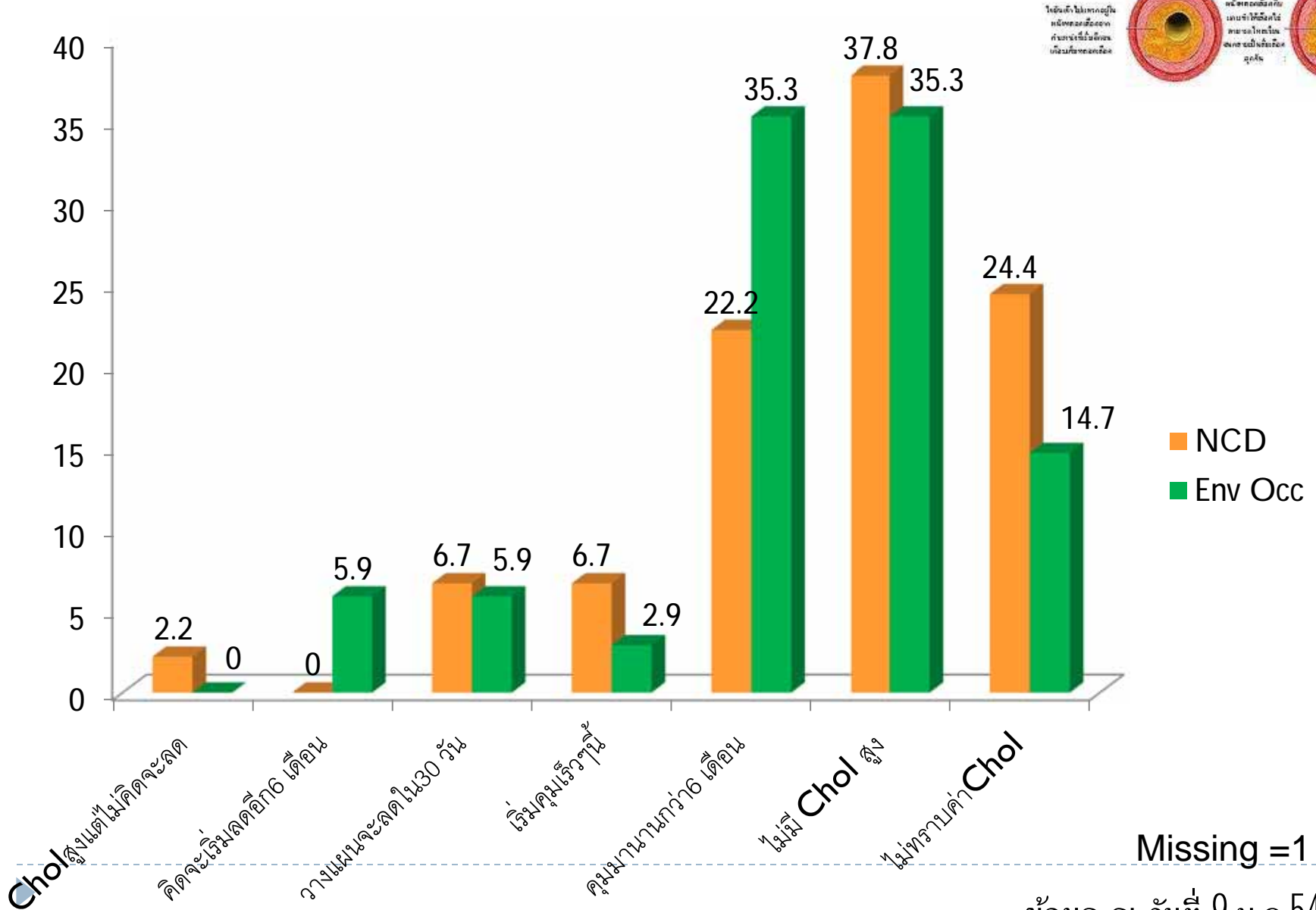
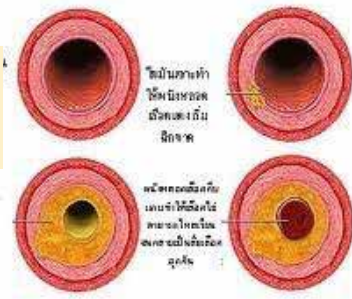

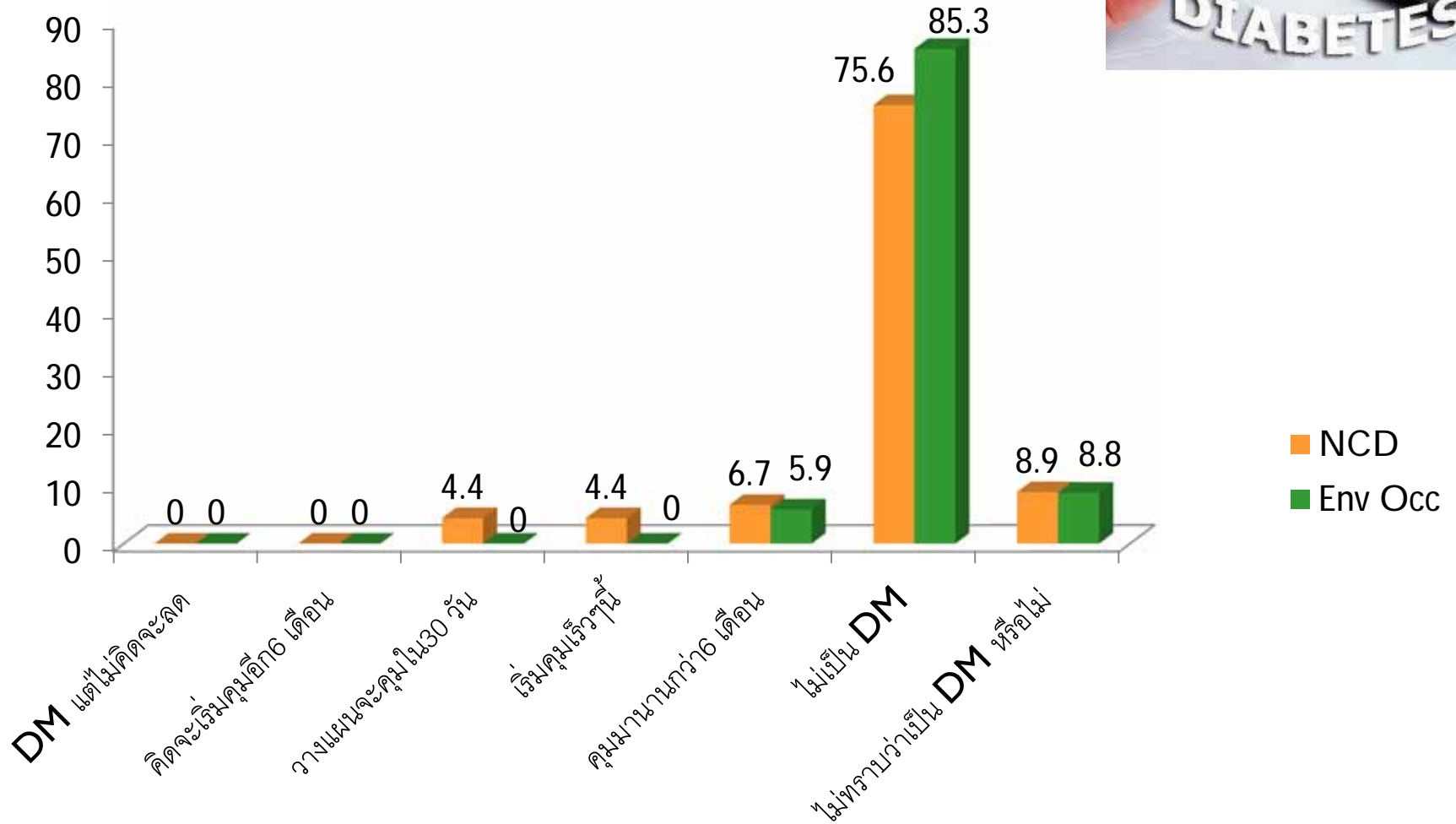
ความคิดเห็นเกี่ยวกับความดันโลหิตของท่านอย่างไร?

ความคิดเห็นเกี่ยวกับระดับคอเลสเตอรอลในเลือดของท่านอย่างไร?

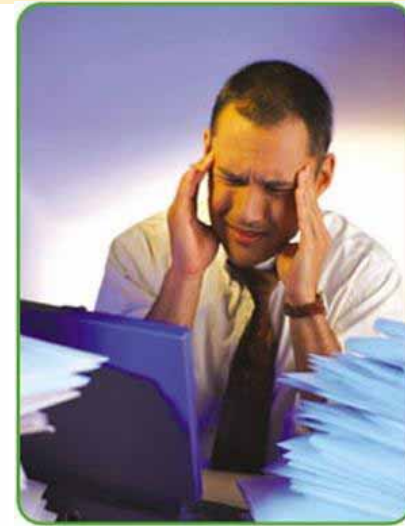
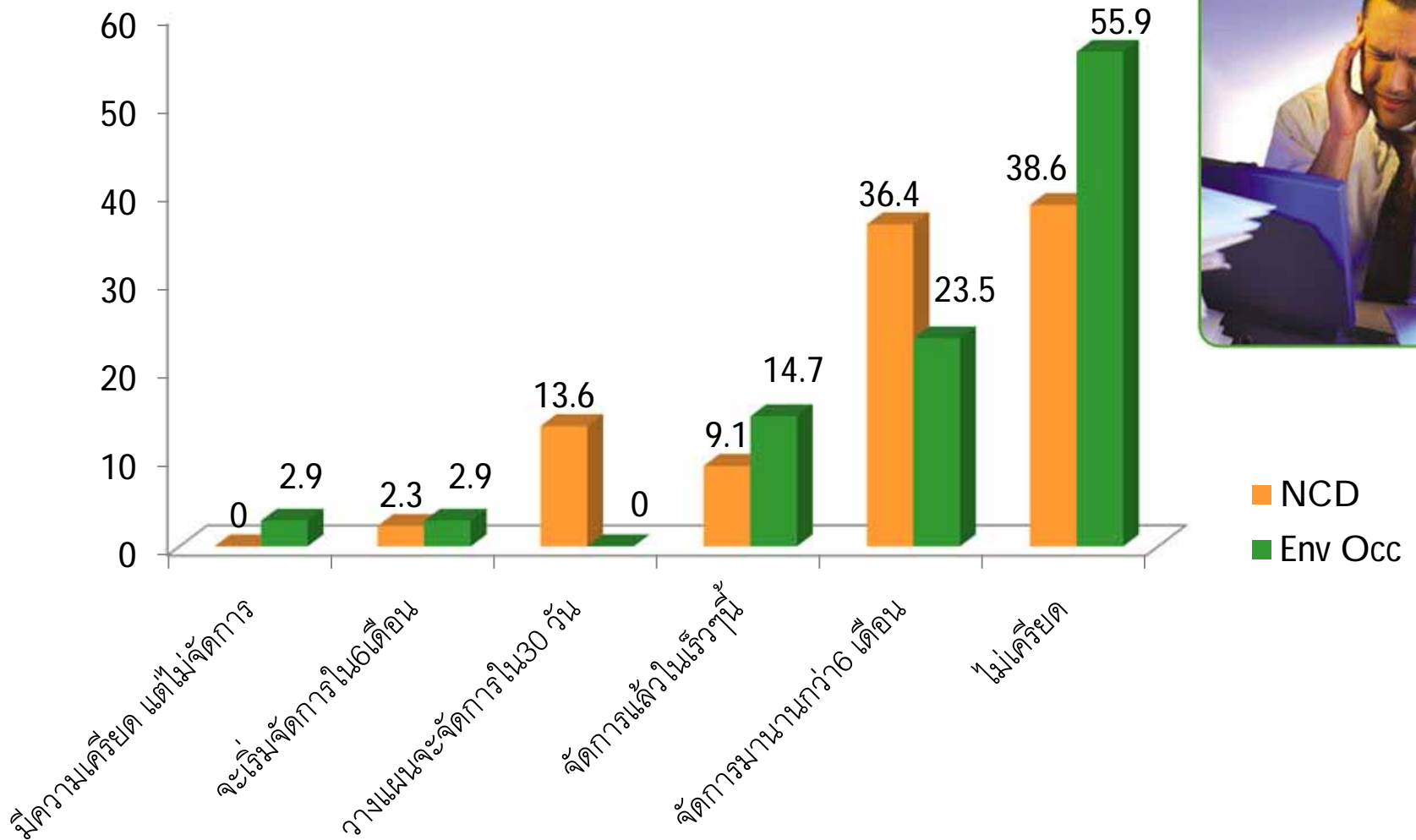

ความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคเบาหวานของท่านอย่างไร?

Missing = 1

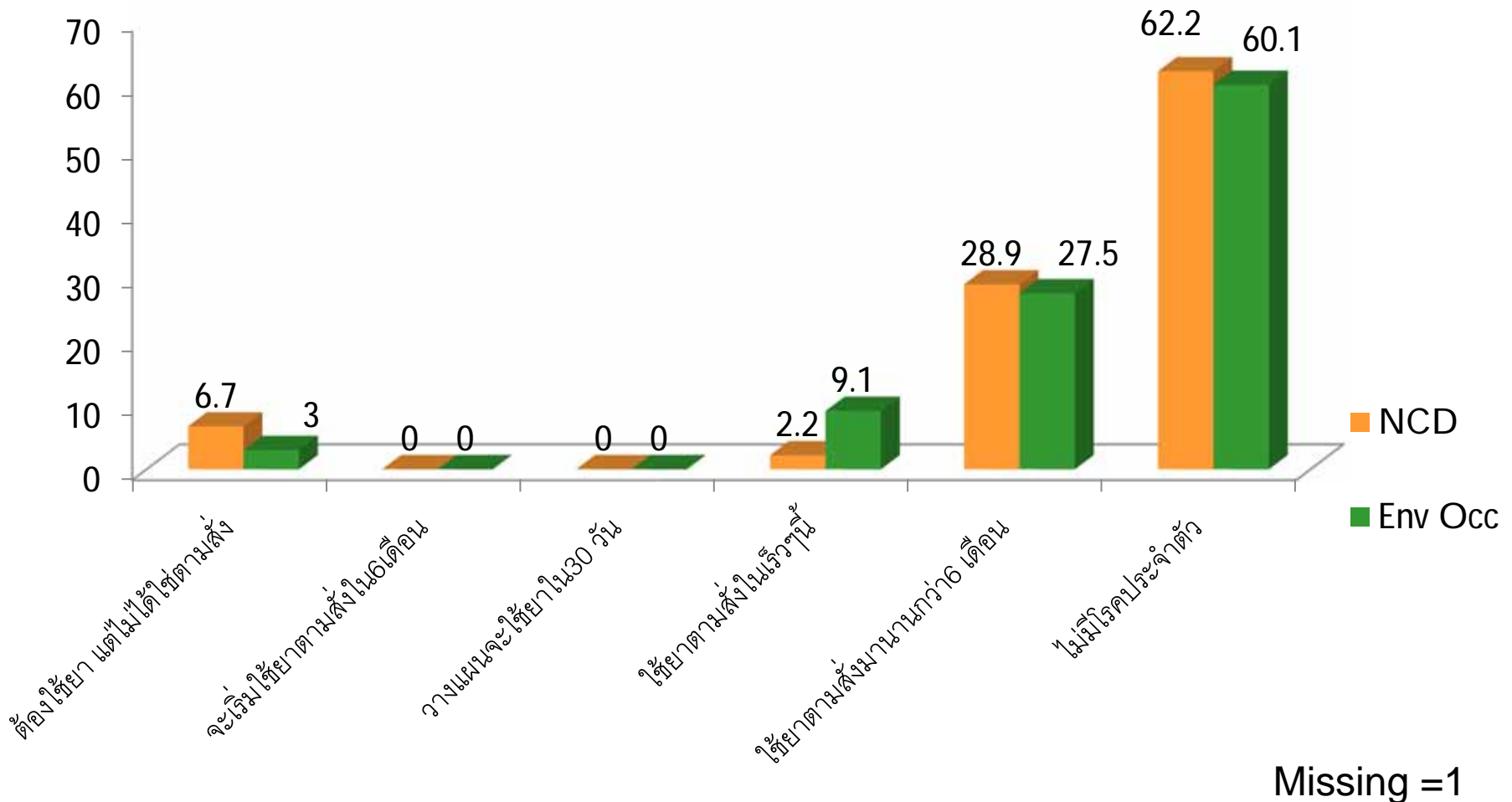
ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการความเครียดหรือความบื่บคั้นในชีวิตของท่านอย่างไร?

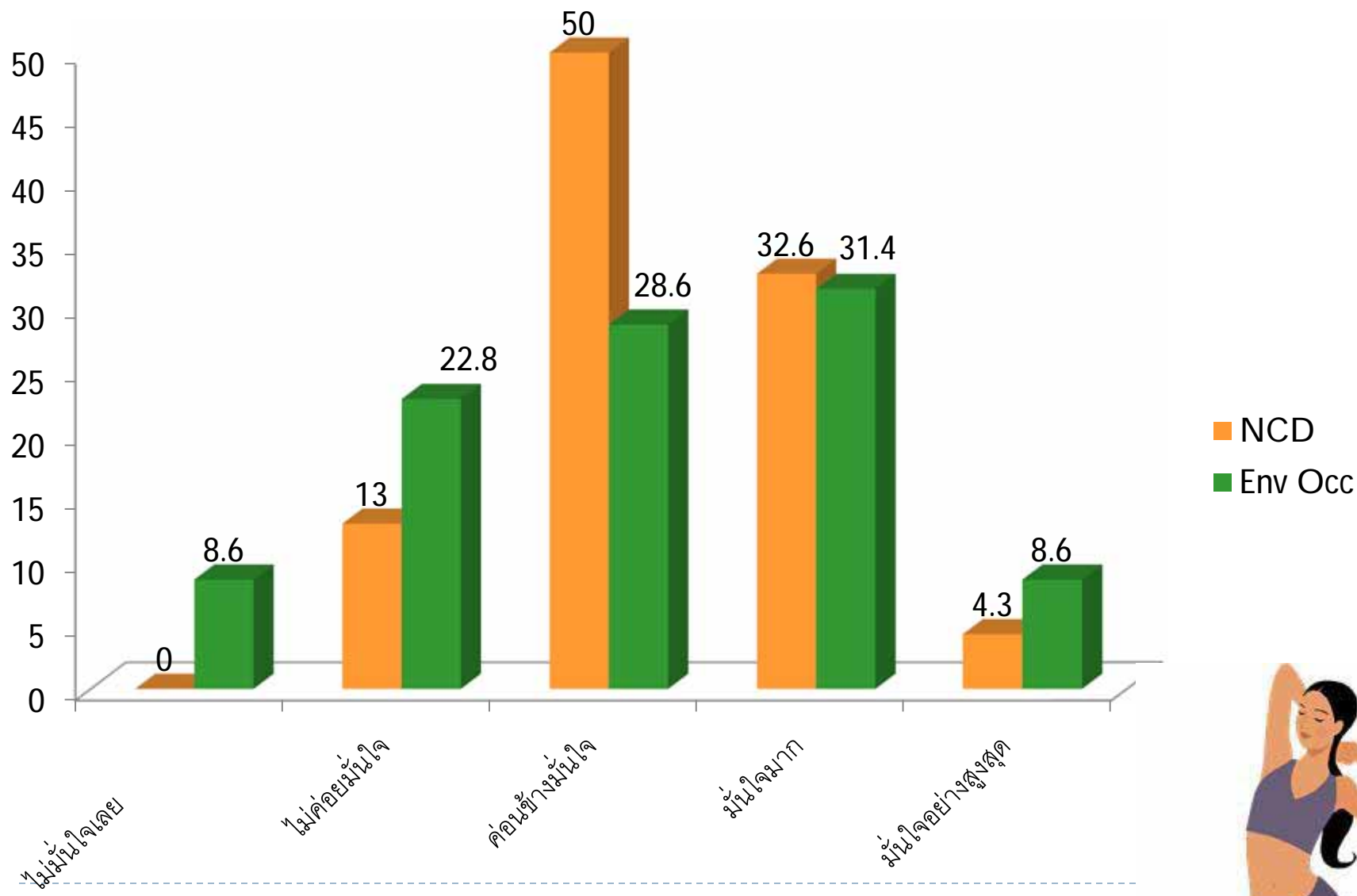
Missing =2

กรณีที่ท่านมีโรคประจำตัวและต้องใช้อาเป็นประจำ มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับการใช้อันนี้อย่างไร

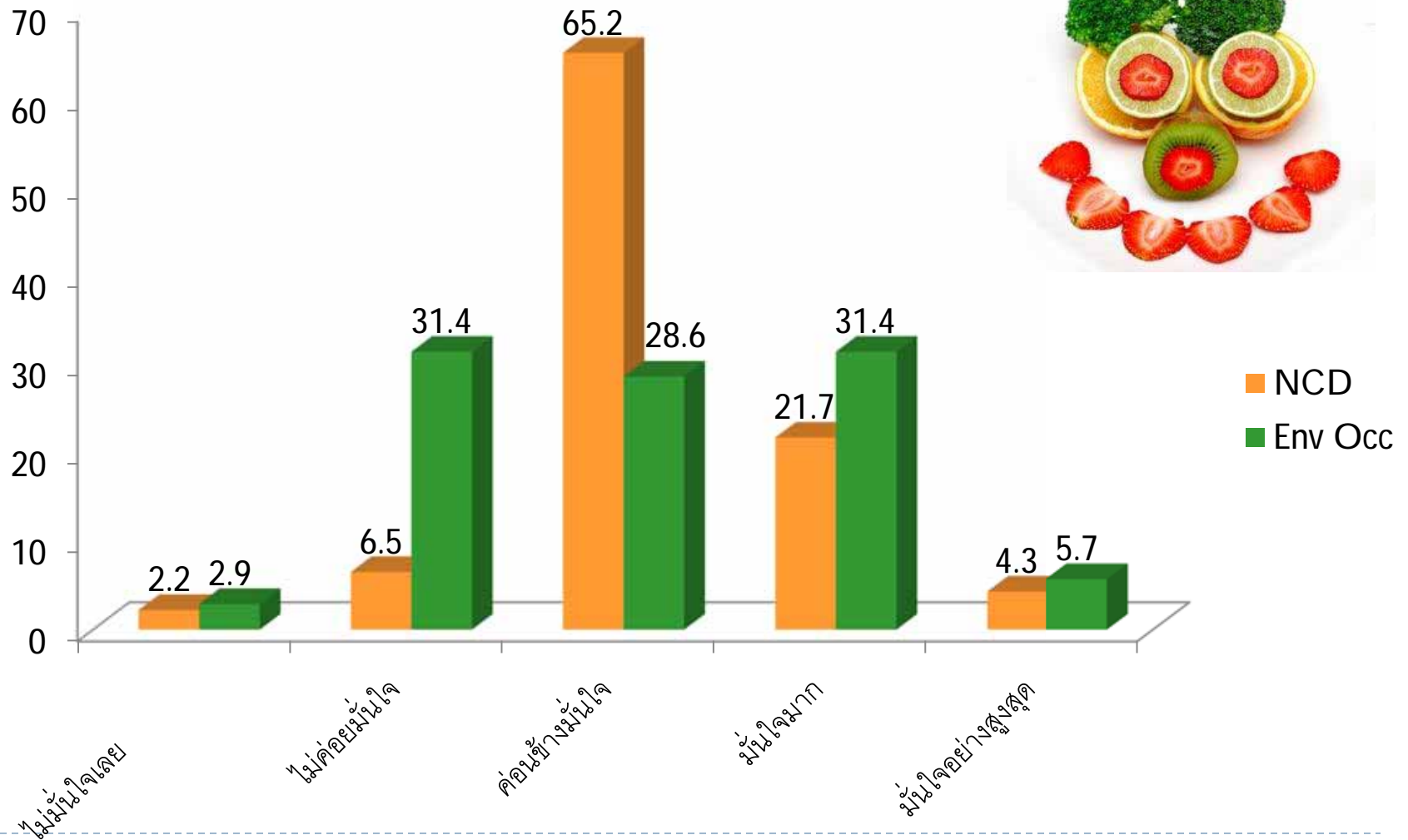
ท่านรู้สึกมั่นใจว่าท่านสามารถที่จะออกกำลังกายหรือร่วมกิจกรรมทางกายแค่ไหน?

ข้อมูล ณ วันที่ 9 พ.ค.54

ท่านรู้สึกมั่นใจว่าท่านสามารถที่จะเลือกรับประทานแต่ “อาหารเพื่อสุขภาพ” แค่ไหน?

สวัสดีค่ะ

